

Скулптуре Ђорђија Црнчевића

Ретроспективна изложба вајара Ђорђија Црнчевића (1941–2013), под називом „Токови уметничког надахнућа”, ауторке др Рајке Бошковић биће отворена вечерас у 19 часова у Галерији Куће легата (Кнеза Михаила 46) у Београду. До 20. децембра публици ће бити представљено 102 дела (скулптуре, слике, цртежи и графика) Црнчевића, настала током скоро пет деценија његовог уметничког деловања, почев од првог излагања 1967. и све до његовог краја.

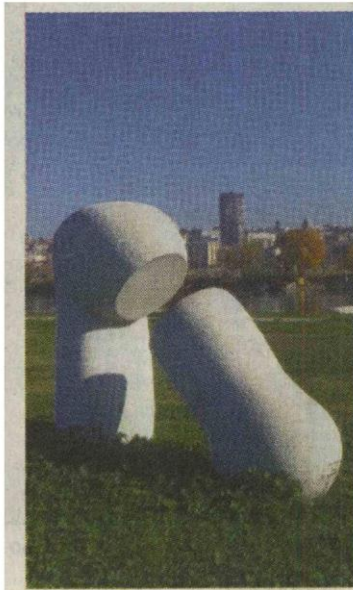
У свом опусу Црнчевић прелази „пут” од идеје немог ужаса и израза тескобе, до идеје (немог) пркоса и (тихог) отпора; од ужаснутости до стања духовног спокоја и непоколебљиве вере у снагу и преобразитељску моћ духовног живота појединца и друштва.

Предстојећа ретроспектива је уједно прилика да читаоце подсетимо како је Црнчевић у једном од интервјуа за „Политику” у шали говорио да је „тешко бити вајар, пре свега у физичком смислу поготову кад се ради са природним материјалима, али и због простора и транспорта”.

Са нестрпљењем је ишчекивао свако пролеће када је излазило напоље и стварао у отвореном простору скулптуре у металу, камену, дрвету, јер су димензије његовог атељеа биле такве да нису дозвољавале да пусти машти на вољу. Материјал за његове скулптуре била је између осталог сига, врста камена који се таложио милионима година и налазио се у мајданима у Србији, Босни, у Македонији познат као бига, у Црној Гори као туф...

– Сига има лепоту, као да има душу и утиче на људе – говорио је Црнчевић. И додао да се бави вајарством неколико деценија и да је све прихватио тако како јесте. Није никад посумњао да ли треба уопште да се бави тим послом.

Иза Црнчевића су остале бројне самосталне и колективне изложбе, учешћа на ликовним колонијама, многе

Скулптура „Две главе” из 1978, на левој обали Саве

јавне и приватне збирке чувају и његова дела. Добитник је значајних награда, а док шетате садашњом ужом домовином, али и некадашњом широм, можете се срести са његовим скулптурама изложеним у јавном простору.

У Београду, на левој обали Саве, налази се једна његова скулптура, близу Газеле из 1978. године, висока око три метра, израђена у венчацу и зове се „Две главе”, потом се друга скулптура са Симпозијума „Мермер и звуци” налази у Сокобањи, „Архимедов портрет” је у Порторожу, а у Румунији у дрвету је урадио скулптуру која се зове „Два песника”. Постављена је у Каран Себешу близу Темишвара. У Даниловграду се налази још једно његово дело, потом у Кикинди и Сремској Митровици...

Ђорђе Црнчевић признавао је да је слаб на то кад види да је неком стало до његовог дела, и важно му је било да га добро удоми „да буде у доброј кући и окружењу”. Спомињао је и групу „10 плус” у

којој је деловао неколико година, све до 1976, која је имала нека своја правила, на пример да се ради у квалитетном материјалу, да се не пропусти у квалитету рада...

Као добитник Улусове јесење награде за скулптуру 2010. која је подразумевала објављивање монографије, вајар се томе много радовао али и streпо.

– Не могу да верујем да ћу доживети да буде објављена моја монографија, јер новца нема, а још двадесет уметника чека на исто. Нисам ја неко ко носи велике амбиције и жели да се по сваку цену истиче, волим духовни мир, чак не волим ни да излажем – рекао је тада за „Политику”.

Нажалост монографија тада није угледала светло дана. Ипак, најновија вест је та да ће се ова Црнчевићева ретроспектива, у организацији МСУ, преселити након Београда у Народни музеј Црне Горе на Цетињу, који ће преузети ту обавезу да коначно објави монографију познатог вајара.

Б. Лијескић